

strafferetlige sanktionssystem. Der skal her ved lægges særlig vægt på at drøfte mulighederne for en begrænsning af frihedsstraffens anvendelse.

Straffelovrådet har betragtet en undersøgelse og vurdering af strafferammer og strafudmåling for berigelsesforbrydelser som en væsentlig del af den nævnte opgave. Den seneste henvendelse til rådet viser, at der nu er spørgsmål om med kort tids forberedelse og med henblik på hurtig vedtagelse at gennemføre generelle reduktioner i straffene for berigelsesforbrydelser. Rådet går ud fra, at et initiativ i denne retning i første række skyldes ønsket om at bevirke en væsentlig og hurtigt virkende aflastning af kriminalforsorgens anstalter, hvis kapacitets- og belægsproblemer efter de senest fremkomne oplysninger er meget alvorlige og kun i et vist omfang kan ventes imødegået ved fremskaffelse af nye plads- og personaleressourcer.

Straffelovrådet har forståelse for de meget presserende praktiske problemer i kriminalforsorgen. Herved må man ikke mindst understrege de i forhold til de domfældte yderst uheldige og for straffesystemets anseelse skadelige følger af meget lange ventetider, før domme til frihedsstraf kan fuldbyrdes. Man må på den anden side gøre opmærksom på, at rådets opgave skifter karakter, når det anmodes om med kort varsel at udtale sig under forhold, hvor løsningen af praktiske pladsproblemer træder i forgrunden frem for mere langsigtet kriminalpolitisk planlægning. Herom vil man gøre nogle yderligere bemærkninger nedenfor i forbindelse med omtalen af straffene for berigelsesforbrydelser. Men først omtales forslaget vedrørende prøveløsladelse.

4. Straffelovrådet har ikke mange bemærkninger til forslaget om, at mindstegrænsen for prøveløsladelse nedsættes fra 4 til 2 måneders udstået straf. Allerede under de første drøftelser i rådet om alternativer til frihedsstraf udtalte rådet i sit høringsnotat af 2. oktober 1978, »at der ikke er væsentlige betænkeligheder ved at nedsætte mindstetiden for prøveløsladelse fra 4 til 2 måneder«. Dette er stadig straffelovrådets opfattelse; på den anden side må man fraråde – i modsætning til synspunkter der er kommet frem i nogle af de andre nordiske lande – at grænsen for prøveløsladelse sættes lavere end 2 måneder.

Den nævnte nedsættelse, der naturligvis vil gælde for alle fængselsdømte, kan overvejes og tiltrædes uafhængigt af det foreliggende lovudkastets bestræbelser for at reducere udmålingsniveauet for berigelsesforbrydelser. Men der er også en sammenhæng mellem de to forslag. Hvis grænsen for prøveløsladelse ikke sættes ned, vil den tilsigtede almindelige strafreduktion for berigelsesforbrydere reelt blive bremset af denne grænse, fordi nedsættelse af de nu udmålte straffe på 5–6 måneder ofte ikke vil føre til kortere afsoningstider.

Uanset den hidtil bestående sammenhæng mellem mindstegrænsen for prøveløsladelse og maksimumgrænsen for den ubetingede del af en kombinationsdom efter § 58, stk. 1, kan straffelovrådet tiltræde, at der ikke nu søges gennemført nogen ændring af den sidstnævnte grænse. Der vil næppe følge nævneværdige ulemper heraf, når domstolene er opmærksomme på, at fastsættelsen af en ubetinget delstraf på 3 måneder efter § 58, stk. 1, udelukker prøveløsladelse efter 2 måneder, jfr. udkastets § 38, stk. 4, og det kan anses som en fordel, at domstolene ikke begrænses i deres muligheder for at foretage en strafdeling i tilfælde, hvor de finder, at ikke hele den forskyldte straf bør være ubetinget.

I lovudkastet stilles ikke forslag om prøveløsladelse efter fuldbyrdelse af den halve straffetid i stedet for som nu efter to trediedele af straffetiden. Også dette spørgsmål har tidligere været drøftet i straffelovrådet og ved nordiske forhandlinger, og spørgsmålet frembyder betydelig større vanskeligheder end nedsættelsen af 4 måneders grænsen. Noget tyder på, at en ændring af brøkforslaget med hensyn til ordinær prøveløsladelse fra to trediedele til halvdelen af straffetiden ville bevirke en mindst lige så stor pladsmæssig lettelse for kriminalforsorgens anstalter som de foreslåede strafreduktioner for berigelsesforbrydelser. Straffelovrådet har imidlertid ikke mulighed for inden for en kort tidsfrist at genoptage drøftelserne herom. Rådet må derfor lægge til grund, at det i justitsministeriets lovudkast er valgt ikke at rejse dette spørgsmål. Selvom der også nu i rådet har været peget på fordele ved at vælge halvtidsløsladelsen fremfor den generelle reduktion af straffene for berigelsesforbrydelser, vil der ikke i nærværende udtalelse blive foretaget en nærmere afvejning mellem de to